

WINCENTY KOROTYŃSKI

Sierota

WINCENTY KOROTYŃSKI

CZEM CHATA BOGATA, TEM RADA

Sierota

Ani u mnie siwe woły,
Jak sokoły,
Ani owiec z białą wełną
U mnie pełno,
I w gumienku¹, i w komorze
Żal się *Boże!*
Nikt nie puka w moje wrota:
Bom sierota.

W żółtym piasku ojciec leży
Na wybrzeży;
Matka ojca nie przeżyła —
I mogiła
Zasypała jej powieki
Na wiek wieki²;
Mną niedoli wichur miota:
Bom sierota.

Ojciec, Matka, Śmierć

Wśród obcych zła godzina!
Jak kalina
Przezroczystą rosą z rana
Posypana,
Gdy się w wiotkiej jej gałęzi
Ptak uwięzi,
Ronię rosę — lzy żywota:
Bom sierota.

Łzy

Rówiennice³ płochą⁴ zgrają
Mnie mijają; —
Na nich lama⁵ lśni zuchwale
I korale,
Powiązane wstążką włosy
Rusej⁶ kosy⁷;
Na mnie jeno⁸ ruta złota:
Bom sierota.

¹*gumno* — budynek gospodarczy, służący do przechowywania zboża przed wymłóceniem go. [przypis edytorski]

²*na wiek wieki* — dziś popr.: na wiek wieków. [przypis edytorski]

³*rówiennica* — dziś: rówieśnica. [przypis edytorski]

⁴*płochy* (daw.) — niestały. [przypis edytorski]

⁵*lama* — tkanina jedwabna przetykana złotą lub srebrną nicią. [przypis edytorski]

⁶*rusy* (daw, gw.) — (o włosach) jasny. [przypis edytorski]

⁷*kosa* (daw.) — warkocz. [przypis edytorski]

⁸*jeno* (daw.) — tylko. [przypis edytorski]

Innej wolno pobiec z pola,
Gdzie swawola,
Gdzie z nią chłopak ukochany
Wiedzie tany;
Ja go ujrę raz w niedzielę
Lub na dziele⁹,
I obmowa już grzechota:
Bom sierota.

Boże, Boże! co im szkodzi,
Żeśmy... młodzi?
Że nam trochę serce boli
Z dobrej woli?
Że pomóżem sobie w trudzie?...
Ej ci ludzie!
Jaka krzywda?... nie dziwota:
Bom sierota.

Niechże sobie dobrych ludzi
Potwarz trudzi!
Gdy pod wieńcem młodzi staną —
Zaprzestaną,
I do czarki się przysiędą,
Sławić będą,
Że mnie zdobi praca, cnota:
Bom sierota.

Choć za całe z Niebios wiano¹⁰
Trud nam dano —
Czyż nie dosyć, zdrowe ręce,
Przy piosence
I przy lubym, co mnie schroni
Od złej toni¹¹?...
O! nie będziem darli kota¹²:
Bom sierota.

Praca, Miłość

---

⁹*dzielo* — litewski regionalizm oznaczający pańszczyznę. [przypis edytorski]

¹⁰*wiano* — posag. [przypis edytorski]

¹¹*toni* (daw.) — nieszczęście. [przypis edytorski]

¹²*darzeć kota* — klócić się. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/korotyński-czem-chata-bogata-tem-rada-sierota>

Tekst opracowany na podstawie: Wincenty Korotyński, Czema chata bogata, tem rada. Kilka poezyj Wincentego Korotyńskiego, nakł. J. Krasnosielski Księgarz, Wilno 1857.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska. Utwór powstał w ramach konkursu "Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013", realizowanego za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie "Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013". Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Paulina Choromańska, Paweł Kozioł.

Okładka na podstawie: [Kavya Bhat@Flickr](mailto:Kavya.Bhat@Flickr), CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając [zbiórkę na stronie wolnelektury.pl](#).

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).